

Sammanfattade resultat från utvärderingen

GRANNSAMVERKANS EFFEKTER PÅ BROTT OCH OTRYGGHET I SVERIGE

Utvärdering av Peter Lindström docent Malmö
Högskola/Polisen
2019-01-31

36 procent minskning av inbrott med Grannsamverkan

Den utvärdering som Samverkan mot brott (SAMBO) genomfört av Grannsamverkans effekter är klar. Resultatet är tydligt, Grannsamverkan gör stor skillnad med en genomsnittlig minskning av inbrott med 36 % i Grannsamverkansområden jämfört med 8 % i kontrollområden.

Antalet bostadsinbrott i Sverige har under flera års tid ökat och varit den brottslighet som svenska folket oroar sig mest för. År 2018 skedde en kraftig minskning av de polisanmälda bostadsinbrotten jämfört med föregående år – förklaringen till minskningen har ansetts vara ökade gränskontroller, fler gripna personer och Grannsamverkan. Tidigare internationell forskning har pekat på att Grannsamverkan kan minska de bostadsrelaterade brotten med i genomsnitt 26 procent.

Ett nationellt projekt delfinansierat av Brottsförebyggande rådet (Brå) och genomfört av SSF Stöldskyddsföreningen, Polismyndigheten och Samverkan mot brott (SAMBO) har genomförts för att ta reda på om Grannsamverkan även är effektiv brottsförebyggande metod i Sverige.

För att mäta effekten har ett ambitiöst upplagt projekt med förmätning (anmälda brott respektive en trygghetsundersökning) innan Grannsamverkan startade upp samt uppföljning av den polisanmälda brottsligheten och en ny trygghetsundersökning 18 månader senare genomförts. Utgångspunkten var att utsattheten för brott i 12 nya grannsamverkansområden med småhus och 12 med flerfamiljshus skulle jämföras med kontrollområden (med en s.k. kvasiexperimentell design).

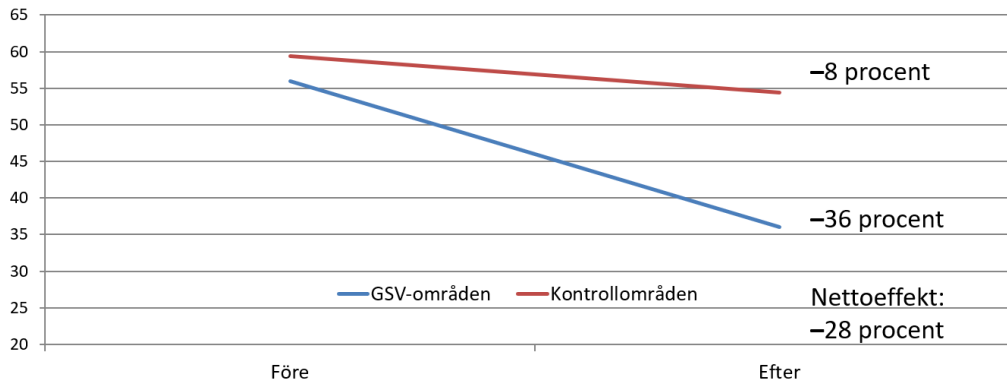
En jämförelse av de polisanmälda bostadsrelaterade brotten två år innan och två år med Grannsamverkan visar en minskning med 36 procent i försöksområdena mot 8 procents minskning i kontrollområdena. Minskningen i kontrollområdena är lika stor som för landets som helhet. Nettoeffekten av Grannsamverkan är därmed 28 procent. Störst effekt av Grannsamverkan märks bland flerfamiljshus. Utvärderingen visar vidare att 38 procent av de boende i försöksområdena upplever en ökad känsla av trygghet i och med Grannsamverkan.

Utvärderingen visar även på andra positiva effekter som en minskning av tillgreppsbrott i Grannsamverkansområden och en ökning av antal gripanden av Polisen i Grannsamverkanområden i jämförelse med kontrollområden.

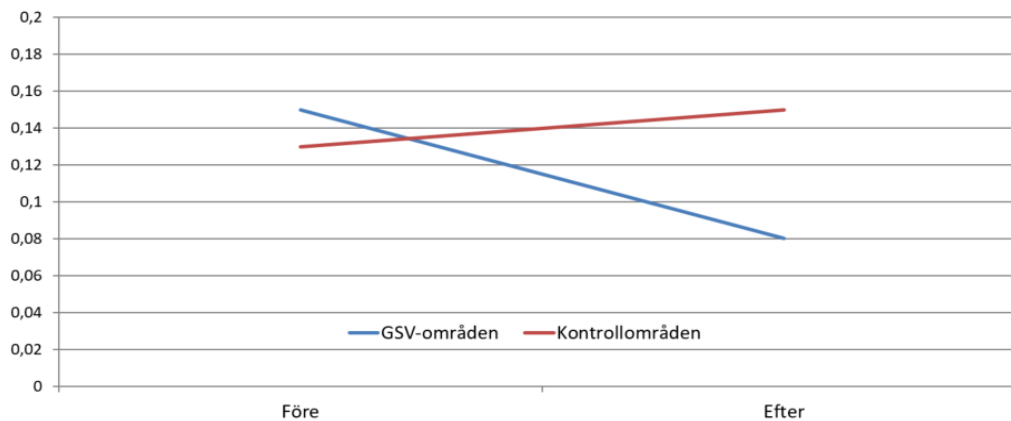
Framgångsfaktorerna för Grannsamverkan är dels en ökad informell social kontroll (en högre andel uppger att de talar med sina grannar om vad som händer i området), dels ett stärkt engagemang bland de boende och polisen.

Diagram över resultaten

Antal polisanmälda bostadsrelaterade brott med och utan Granssamverkan

Genomsnittligt antal bostads- och bilrelaterade brott de tre senaste åren före och med Granssamverkan.

Antalet gripna personer i resp. område, oavsett för vad, innan och med Granssamverkan.

